

CALAIX

**BOLLETÍ DEL MOVIMENT DE MESTRES DE LES TERRES DE L'EBRE
PER A LA RENOVACIÓ PEDAGÒGICA
*1r trimestre. Curs 2003-2004. Número 16.***

SUMARI

Memòria Pedagògica curs 2002-2003	3
Projectes pel curs 2003-2004	6
Avanç 24a Escola d'Estiu / CANTEM I CONTEM. CD RECULL CANÇONS I CONTES	7
JORNADA PEDAGÒGICA SOBRE NARRATIVA ORAL - 2004	8
XXIII ASSEMBLEA MRP DE CATALUNYA. Balaguer-2003	9
Revista "Recapte" 2004 – número 22	15
Fòrum Social Educació / V Jornades Escoles 3-12	16

Un nou logo per a una nova seu

El Moviment de Mestres ha estrenat els nous locals a la Fundació Universitària Doctor Manyà amb la celebració de l'Assemblea Anual d'inici de curs, més concorreguda que l'any anterior. Amb motiu d'identificar el despatx amb una placa de metacrilat, s'ha pensat que havia arribat l'hora a la modernització del nostre logo, sense perdre els trets de sempre és a dir: la erra de renovació pròpia, des del Congrés, i el riu que ens dona identitat i nom al moviment.

Edita:

MRP Terres de l'Ebre. Camí de Betània, 5. 43500 Tortosa.

Depòsit legal T.606/97

mrpte@tinet.org – <http://www.tinet.org/~mrpte> – telèfon 977510557

Junta Coordinadora de l'MRP Terres de l'Ebre

President	Àngel Ismael i Hierro	aismael@pie.xtec.es
Sots-presidenta	Consol Sagrera Vilaplana	msagrera@pie.xtec.es
Secretari	Joaquín Bonfill Lapeira	jbonfill@pie.xtec.es
Tresorera	Ana P. Izuel Nadal	aizuel@pie.xtec.es
Vocals	José C. Pobes Condon	jcpobes@tinet.fut.es
	Lluís Cabello Barcelona	lcabello@pie.xtec.es
	Tomàs Camacho Molina	tcamacho@pie.xtec.es
	Joaquim Vallespí Salvadó	jvallesp@pie.xtec.es

Tots els dilluns a partir de les 18 hores atenció al públic al despatx de l' MRP.

Amb la col·laboració de: Generalitat de Catalunya
Departament d'Ensenyament

MEMÒRIA PEDAGÒGICA

CURS 2002-2003

• Introducció

La tasca desenvolupada, al llarg del curs 2002-2003, no es pot entendre sense conèixer l'interès i el treball voluntari i desinteressat de totes i tots els que dediquem l'esforç i el temps per aconseguir el funcionament de l'MRP "Terres de l'Ebre". L'assoliment dels objectius que es marcaven al Pla de Treball, del curs anterior, i la realització d'altres activitats importants, significa la bona disposició que hem tingut i la disponibilitat econòmica necessària per fer realitat els projectes.

• Reunions

- La Junta Coordinadora s'ha reunit mensualment i durant el període de preparació de l'escola d'estiu, setmanalment.
- Assistència als Consells Escolars Municipals de Tortosa i Amposta, d'un membre de la Junta.
- Assistència a les reunions de les Comissions del PFZ (Pla de Formació de Zona) del Baix Ebre i Montsià.
- Assistència al Consell Escolar Territorial a Tortosa, d'un membre de la Junta.
- Assistència a la XXIII Assemblea de MRP de Catalunya a Balaguer, el dies 30 i 31 de maig.
- Reunions amb els Alcaldes de Benifallet i Tortosa. Entrevistes amb representants dels Ajuntaments d'Amposta i Tortosa, i dels Consells Comarcals del Baix Ebre i del Montsià.
- Es va assistir a les reunions prèvies a l'organització de l'Escola d'Estiu del 2003. Enguany s'ha tornat a presentar el pressupost i l'avantprojecte al Departament d'Ensenyament a Barcelona.

• Activitats

- El dia 2 de desembre del 2002, a les 18'30 hores en primera convocatòria i a les 19 hores en segona, va tindre lloc l'Assemblea General Ordinària de socis de l'MRPTE al CEIP El Temple de Tortosa. Es van aprovar la memòria pedagògica, econòmica del curs 2001-2002 i el pla de treball del curs 2002-2003 i la renovació de membres de la Junta de l'MRPTE. Aprovant-se la nova quota anual.

- El 22 de maig de 2003, la Fundació Universitària Dr. Manyà (FUDM) i el Moviment de Mestres de les Terres de l'Ebre per a la Renovació Pedagògica (MRPTE) signaren un contracte específic de cessió d'espai.

El conveni manifesta l'interès comú d'ambdós institucions per la col·laboració en el desenvolupament de la recerca i la formació continuada del professorat de les Terres de l'Ebre.

La Fundació Universitària Dr. Manyà, cedeix un espai de la seua seu administrativa, a l'MRP per *Calaix-16*.

dur a terme les funcions i usar les instal·lacions per complir els nostres objectius estatutaris.

- **Publicacions**

- Edició del número 21 de la revista "Recapte". Dossier dedicat al Medi Ambient. Té un total de 24 pàgines, amb portada a tot color i a la contraportada reproducció del cartell de l'Escola d'Estiu de les Terres de l'Ebre. L'edició i el disseny acurat, continua amb la línia dels darrers exemplars. La col·laboració del Departament d'Ensenyament, finançant la impressió és fonamental per a la seua continuïtat. La distribució és gratuïta per a les persones associades al Moviment.

La revista comptava amb els següents continguts:

Portada del dissenyador gràfic J. Francesc Ferré Fibla sobre un dibuix de Begonya Sánchez.
Contraportada: Reproducció del cartell de l'EE 2003, obra de Norbert Lòpez.

DOSSIER: MEDI AMBIENT

"L'IES-SEP de l'Ebre, una aposta per l'educació ambiental", Montse Perelló i Marian Rojas

"Coneix la Terra Alta, una experiència mediambiental", Josep-Joaquim Buj Alfara

"Gubiana dels Ports: Nova entitat d'educació ambiental de les Terres de l'Ebre", Vicky Carles

"L'horitzó de l'educació ambiental", Rosa Colell Sancho i Eva Sancho Fibla

"Primera Trobada d'Amics de les Tortugues a les Terres de l'Ebre", Cinta Viladrich Mayor

OPINIÓ

"Entrevista amb el rèptil", Isidre Toledo

PROPOSTES-EXPERIÈNCIES

"Power Point a l'aula", Concepció Salgado Úbeda

"El constructivisme: un treball significatiu", Adelaida Pelegrí Sarlé

LLIBRES A LA LLEIXA:

Juguem a cucassela?, de Jaume Rolíndez Fonollosa

Més música, mestre, de Miquel Desclot

A la luz de la ciencia. Biología y asuntos humanos, de Juli Loras Zaera

Saber dir no. Per què és important dir no als teus fills, d'Asha Philips

Històries de vida, DDAA

Diccionari de les paraules en desús a les Terres de l'Ebre, de Joan Salvadó Arrufat

Terra Màtria, de Joan Josep Rovira Climent

Un país que es mou: llengua i sociolingüística al País Valencià, per Tere Izquierdo Salom

És destacable la constància dels col·laboradors habituals i la incorporació de nous col·laboradors i entitats. El número 21 està organitzat en tres seccions: dossier, propostes-experiències i llibres a la lleixa. La secció dossier està dedicada en aquest cas al medi ambient. L'encert de la nostra proposta està avalada per la coincidència amb un dels eixos temàtics del Fòrum 2004.

Cal dir que la revista fa una crida a les persones associades, professorat i centres de la zona a col·laborar en els seus continguts. Per tant, i tenint en compte que només s'ha descartat un article (per raons d'espai), la revista està nodrida per les inquietuds de la zona. Per altra banda, la premsa comarcal: Diari de Tarragona, La Veu de l'Ebre i El Punt, se n'han fet ressò de la nostra aparició. Els continguts de la revista tenen un abast mundial mitjançant la seua aparició a la pàgina web del nostre moviment.

- Edició del "Calaix", bolletí intern d'informació als socis i sòcies. Han sortit dos exemplars. El número 14, corresponent al 1r trimestre. El número 15, del 3r trimestre. Tots dos exemplars de 10 pàgines es troben, també, en format electrònic a la nostra web.

- El bolletí-diari "Llaüt", de l'Escola d'Estiu. Se n'han editat cinc números, durant els cinc dies de durada de l'Escola d'Estiu, amb una tirada de 200 exemplars, arribava puntualment al matí a totes les persones dels dos centres on es realitzaven les activitats.

• Jornada i assemblea

L'ESCOLA RURAL.
REFLEXIONS I PROPÒSITS

29 DE MARÇ DE 2003
BENIFALLET

- Jornada Pedagògica sobre l'Escola Rural, a Benifallet, el 29 de març. Per la tarda s'efectuà una visita turística a les Coves Meravelles, amb entrada gratuïta per a tots els assistents i a totes les persones associades, també, perquè se'ls havia enviat la invitació juntament amb el programa per correu postal.

El nombre total d'inscrits, 70 persones, vingudes de les quatre comarques de l'Ebre ens demostra l'encert de l'elecció del lloc i el tema tractat. Les ponències, impartides per les mestres de la ZER Baix Camp Nord, han estat molt ben valorats. Els materials i les experiències presentades ens serviran per

aplicar-ho als nostres centres. L'ICE de la URV atorga un diploma de participació als assistents. La inscripció, com ja és habitual, s'havia de fer per Internet.

Estem molts agraïts al Consistori de la Vila de Benifallet, especialment en la persona del seu alcalde Jaume Lluís, l'interès demostrat per aconseguir l'èxit en el desenvolupament de l'acte ha estat comprovat per tothom. El Delegat Territorial d'Ensenyament, Francesc Ferrer, va dirigir unes paraules als assistents aportant les últimes novetats en el món educatiu i ens va encoratjar a seguir pel camí de la renovació i del treball ben fet. No podíem marxar sense visitar les Coves Meravelles, unes de les més importants de Catalunya. Creiem que l'MRP tornarà a Benifallet a gaudir del seu paisatge, la seua història i la seua cordial hospitalitat.

- XXIII Assemblea dels MRP de Catalunya a Balaguer, el 30 i 31 de maig.

XXIIIa
ASSEMBLEA DELS MRP
Balaguer, 30-31 maig 2003

L'Assemblea és una nova oportunitat de reflexió col·lectiva dels moviments i de tothom que ha volgut acompanyar-nos en aquests moments difícils per a l'educació on cal consolidar les millores aconseguides fins ara per, mitjançant el debat, posicionar-nos davant d'una llei orgànica que no aporta res de bo. La comunitat educativa ha de prendre la iniciativa i dur a la societat el debat educatiu, plantejant de forma decidida i clara quines són les condicions irrenunciables i dibuixar entre tothom quina educació i quin sistema educatiu volem per afrontar els reptes del segle XXI.

Finalitzà l'Assemblea amb un dinar de comiat. Dissabte a la tarda s'efectuà una visita turística per la part monumental de Balaguer, acompanyats per un guia turístic.

• Escola d'Estiu

- 2 de maig a Tortosa, es va donar a conèixer el programa i el cartell de la 23a Escola d'Estiu, obra de Norbert López, artista tortosí.

- 30 de juny. Inauguració a Tortosa de la 23a Escola d'Estiu, enguany presidí l'acte l'Hble. Consellera Sra. Carme-Laura Gil.

L'acte fou convocat per l'Alcalde de Tortosa, Sr. Joan Sabaté i Borràs, i el president de l'MRP Terres de l'Ebre, Àngel Ismael.

També es féu la presentació del número 21 de la revista "Recapte", que edita l'MRP.

Finalitzant, com és habitual, amb un refrigeri.

- Realització del 30 de juny al 4 de juliol de la 23a Escola d'Estiu a Tortosa, al CEIP El Temple i a l'IES de l'Ebre. La matriculació ha estat, per segon cop, mitjançant el programa de gestió d'activitats de formació (GTAF), del Departament d'Ensenyament. Des de la nostra pàgina web hi havia un enllaç a la del Departament. Ha funcionat correctament.

Per primera vegada, la Universitat Autònoma de Barcelona mitjançant conveni amb la FMRP de Catalunya ha reconegut als estudiants de les Facultats de Ciències de l'Educació tots els cursos de la 23a Escola d'Estiu de les Terres de l'Ebre com a crèdits de lliure elecció.

S'han realitzat totes les activitats previstes: vuit cursos de 10, 20 i 30 hores, 5 conferències-vermut i una visita-turística per Tortosa. L'assistència fou molt superior a les previsions. Les conferències-vermuts del migdia es van veure reflectides posteriorment a un setmanari de les nostres terres.

La impressió dels assistents expressades en les valoracions a l'enquestes finals dels cursos són molt positives.

L'Associació Catalana per a la Telemàtica Educativa (ACTE), àmbit de la Federació de Moviments de Renovació Pedagògica de Catalunya, va organitzar per encàrrec de la FMRPC i amb la col·laboració de tots els MRP's un àmbit virtual conjunt a totes les Escoles d'Estiu de moviments. Els tres eixos de l'Àmbit Virtual de l'Escola d'Estiu són: els cursos virtuals, el fòrum i les videoconferències.

A la nostra Escola d'Estiu s'efectuà la transmissió del vermut amb l'escriptor de les nostres terres Andreu Carranza. Està enregistrada a la web d'ACTE.

Els cursos virtuals els poden seguir els alumnes matriculats a l'Escoles d'Estiu.

Les dades estadístiques les publicarà el Departament d'Ensenyament.

- **PROJECTES PEL CURS 2003-2004:**

Els objectius generals previstos són els següents:

- Reflexionar en la projecció i participació del nostre MRP.
- Continuar utilitzant la via telemàtica, com a mitjà de comunicació ràpid i econòmic. S'enviaran, a tots els centres del Baix Ebre i del Montsià, correus a la bústia electrònica del centre donant informació dels nostres actes i activitats previstes i a les persones associades amb bústia electrònica comunicada.
- Organitzar una jornada pedagògica a la FUDM.
- Escoltar les inquietuds dels socis i les sòcies, així com la del professorat en general.
- Editar un nou número, en format paper i en format electrònic, si hi ha possibilitat, de la revista pedagògica de l'MRP "Recapte".
- Editar el bolletí "Calaix" en format paper i en format electrònic a la nostra web.
- Mantindre i potenciar la nostra pàgina web.
- Realitzar la 24a Escola d'Estiu de les Terres de l'Ebre a Tortosa a la FUDM.
- Continuar l'assistència als òrgans on estem representats: Consells Escolars Municipals, Comissions del PFZ del Baix Ebre i Montsià, Consell Escolar Territorial i a la Junta de la Federació de MRP a Barcelona.
- Preparar un nou calendari de reunions i trobades a la nova seu de la FUDM.

Tortosa a 24 de novembre de 2003.

24a ESCOLA D'ESTIU DE LES TERRES DE L'EBRE

Per avançar la previsió de la programació dels cursos de l'Escola d'Estiu de les Terres de l'Ebre.

Tortosa-2004, volem recollir les vostres propostes i/o suggeriments.

Seria convenient emplenar o fer arribar una fitxa amb aquestes dades:

Nom activitat/curs _____

Formador/a que es proposa _____

Durada _____ hores

Nombre de persones possibles que s'hi matricularien _____

Es prioritzaran les activitats amb més persones interessades a assistir-hi.

Termini de presentació abans del 28 de febrer de 2004.

Adreçar-ho per telèfon 977510557, per correu electrònic a mrpte@tinet.org msagrera@pie.xtec.es o per correu postal a la seu del Moviment de Mestres, Camí de Betània, 5 . 43500-Tortosa

CANTEM I CONTEM.

UN CD RECELL CANÇONS I CONTES EN LA PARLA PRÒPIA DE LES NOSTRES COMARQUES

Tal com anunciàvem al Recapte de 2002, Terres de l'Ebre el Departament d'Ensenyament, mitjançant el SEDEC ha editat un CD amb cançons i contes, cantats i contats en la pronúncia del català occidental.

El treball es va presentar a la Delegació Territorial de les Terres de l'Ebre, a Tortosa el passat 27 de novembre de 2003.

Aquest disc va sorgir del projecte *Didàctica de la diversitat lingüística*, materialitzat en l'estudi *Model de llengua per a l'ensenyament. Montsià, Baix Ebre, Terra Alta, Ribera d'Ebre* que va realitzar la filòloga Àngela Buj Alfara durant el curs 2000-2001. Segons la professora, "este disc oferix als infants cançons i contes amb una fonètica més pròxima, això pot afavorir que els xiquets i les xiquetes puguin viure la seua catalanitat sense prejudicis, com a mínim, al medi escolar".

El repertori escollit presenta 26 cançons, una jota interpretada per Quico el Célio, el Noi i el Mut de Ferreries, dos contalles i tres contes. La majoria de les cançons són conegudes arreu, unes pertanyen al que s'anomena cançons tradicionals i algunes altres són d'autor. "En totes elles s'ha procurat que la fesomia lingüística reflectís la fonètica del català occidental, principalment de la nostra zona de referència", explica Buj. Aquesta filòloga i professora de l'IES Sales i Ferré, d'Ulldecona, també ha dut a terme l'adaptació lingüística de les lletres de les cançons que han interpretat un centenar de cantaires del cor Rossinyols del Montsià, d'Ulldecona i de l'Escola de Música Joventuts Unides, de la Sénia, sota la direcció d'Andreu Martínez. Entre les cançons enregistrades al CD hi ha "Caragol trau banya"; "Sol, solet"; "Lo gegant del pi"; "Lo desembre congelat" o "Fum, fum, fum";...

Les cançons estan recollides en *Xip Xap*, editat per la Generalitat Valenciana i en la bibliografia de Publicacions de l'Abadia de Montserrat. Les versions dels contes *La Caputxeta Roja* i *La rateta que agranava l'escaleta* les ha fetes la filòloga Pili Ibàñez Martí amb el tractament lingüístic d'Àngela Buj, Tere Izquierdo i la mateixa Pili Ibàñez. Totes elles són membres del Centre d'Estudis Lingüístics i Literaris de les Comarques Centrals dels Països Catalans (CEL) que també col·labora en el disc. El conte *Lo Llop i la Rabosa* s'ha adaptat a partir de la versió que apareix al primer volum de *Lo Molinar*, editat per l'Associació Cultural del Matarranya amb seu a Calaceit.

Concert de presentació

En el transcurs de l'acte de presentació a Tortosa hi hagué un concert amb una breu mostra de les cançons, jota i contes. Els cantaires de l'Escola de Música Joventuts Unides de la Sénia i de Rossinyols del Montsià, d'Ulldecona, acompanyats pel quartet de corda de Joventuts Unides i al

piano per Rossend Aymí, dirigits per Andreu Martínez cantaren alguns dels temes inclosos al CD. També s'interpretà "Si voleu cantar una jota", de Quico el Célio, el Noi i el Mut de Ferreries.

Opinió MRP Terres de l'Ebre

Ja en el seu dia ens en vam fer ressò al Recapte amb l'explicació de la coordinadora d'aquest treball i felicitem el Departament d'Ensenyament per la realització d'aquest projecte i la seua divulgació.

Tots els centres de les nostres comarques tindran un exemplar disponible per a la seua utilització a les diferents àrees i nivells.

Esperem que a aquest disc no li passe com a tants materials que acaben arraconats. Us invitem de tot cor a utilitzar-lo a les vostres aules, la qualitat i l'esforç del treball s'ho valen.

JORNADA PEDAGÒGICA SOBRE NARRATIVA ORAL Tortosa, 28 de febrer de 2004

El Moviment de Mestres de les **Terres de l'Ebre** té prevista la realització d'una Jornada pedagògica sobre narrativa oral a les nostres comarques. Els objectius fonamentals són divulgar els materials ja existents i propiciar la recerca rondallística a les nostres terres.

La Jornada es farà el dissabte, 28 de febrer de 2004, a la seu de la Fundació Universitària Doctor Manyà (FUDM), de Tortosa (del seu programa concret en tindreu notícia més avant).

L'existència d'un corpus de narracions estructurat i organitzat és molt útil per a la seua utilització a l'ensenyament en diferents àrees: llengua, socials, naturals, etc...

La jornada té previst comptar amb Carme Oriol, professora de la URV i Doctora en Filologia Catalana, que ens explicarà el marc teòric de la recerca rondallística i les possibilitats a la nostra zona; Àngels Ollé, professora també de la URV que ens farà una exposició de contes basant-se en els valors i contravalors de les seues il·lustracions; Manel Joan Arinyó ens explicarà aspectes de la nova rondallística, sobretot de llegendes urbanes.

A la tarda tindrà lloc una sessió oberta per a comunicar experiències, inquietuds i qui vulga podrà relatar contes per a donar-se a conèixer i afavorir la comunicació entre les persones interessades en aquesta temàtica.

La nostra intenció és realitzar un buidat de possibles informants a les diferents poblacions i, si penseu participar a la jornada com si no, us agraïem que ens faciliteu alguna dada sobre la vostra població.

Si us ve de gust ens la podeu fer arribar aquesta fitxa per correu electrònic (tcamacho@pie.xtec.es).

Població: _____ Comarca _____

Persona o persones coneixedores d'històries, llegendes, dites, etc. de la població:

_____ Edat _____ Telèfon de contacte _____

_____ Edat _____ Telèfon de contacte _____

_____ Edat _____ Telèfon de contacte _____

_____ Edat _____ Telèfon de contacte _____

_____ Edat _____ Telèfon de contacte _____

Existeix algun recull de narrativa oral de la població? Quin? Quins?

(Doneu-nos, per favor, la referència bibliogràfica el més completa possible)

(Moltíssimes gràcies per la vostra col·laboració)

També teniu l'opció de contar directament alguna història oral que us sembla representativa de la vostra població.

GRUP DE MODEL I SISTEMA EDUCATIU

1. Elements de diagnòstic

- - Hi ha un ús inconvenient de **conceptes** progressistes amb els que hem definit les característiques que hauria de tenir el sistema educatiu (participació, autonomia, flexibilitat, dret a la formació al llarg de tota la vida, ...) al servei d'interessos segregadors, gens partidaris dels avenços socials generalitzats en educació amb els serveis públics de qualitat per a tothom com a motor. El concepte d'educació (reglada i no reglada) al llarg de tota la vida té unes possibilitats mercantilistes o de negoci importants. Convé no confondre les característiques d'autonomia del sistema amb privatització o amb desregularització, ni flexibilitat amb precarietat.
- - L'**escola pública** necessita d'un impuls considerable per liderar les accions educatives que contribueixin a un avenç social generalitzat, una més gran cohesió social i una millora equilibrada de la qualitat de vida al nostre país, objectius irrenunciabls del nostre sistema educatiu. Això, a més, en el marc general d'una dotació insuficient de recursos per a l'educació.
- - Les **escoles bressol** poden resultar, segons el model de gestió pel que s'opti, font de **desigualtat**; la titularitat pública d'aquests centres pot ajudar molt a que siguin una eina de compensació de desigualtats. Aquesta desigualtat es dona, en molts casos, per exemple, en l'assistència a activitats de tota mena al llarg del dia o de la setmana, que té una proporció altíssima com més petits són els nens/es.
- - L'assoliment dels objectius acadèmics al final de l'etapa obligatòria porta a una eufòria excessiva per al pas al **batxillerat** i, en canvi, es desestima amb molta facilitat el pas a la **formació professional**, en part també perquè el pas del grau mitjà al superior no és automàtic. La sortida del batxillerat cap a la formació professional també necessita d'un impuls, que ha d'anar acompanyat d'una oferta raonable i suficient.
- - Les lleis han d'afavorir la **participació** des de la base i des dels primers anys d'escolarització, i la LOCE no va en aquest impuls de base, ni molt menys. La falta de participació debilita la democràcia a l'escola. Si no hi ha temes rellevants sobre els que decidir no és estrany que baixi la participació. El tema de l'elecció de les direccions dels centres que preveu la LOCE pot portar a la descohesió o una certa fragmentació en els claustres.
- - L'actual marc legislatiu fa obligatoris els continguts de **religió** i es dona la contradicció que en alguns centres públics s'acaba fent més religió que en alguns centres concertats religiosos.

2. Elements de discussió/noves preguntes

- De quina manera hem de fer efectius els principis de **flexibilitat** i **autonomia** perquè no es girin en contra dels objectius generals del sistema educatiu?

- - Com fer que les **milliores assolides** en el marc de la LOGSE es mantinguin, també, a Educació infantil, Educació Primària, Educació Especial, Educació de persones Adultes?
- - Com fer que l'**escola pública** sigui el motor de la generalització dels objectius del sistema educatiu al nostre país?
- - Cal un nou posicionament respecte dels **valors** en els que fonamentem les nostres propostes per evitar el mal ús que es pot fer de **conceptes** que vam començar citant i definint nosaltres.
- - Quins límits ha de tenir el concepte d'**autonomia** financera, de gestió de recursos personals i materials dels centres? Quines mesures compensadores de **desigualtats** entre centres caldria? Quines noves formes de **control social** i de **participació** reclama la seva posada en marxa?
- - Quin és el nostre **model per a l'Educació Infantil**? Quins mínims cal exigir, ara que sembla que s'avança més en l'ampliació quantitativa de places d'Educació Infantil que no pas qualitativa?
- - Com es pot compaginar un equilibrat **repartiment de l'alumnat immigrant** amb el manteniment o augment de la matrícula dels centres on aquests han estat escolaritzats majoritàriament?

3. Experiències que van en la línia del que proposem

- - En algunes zones d'Osona, Anoia, el Maresme, ... on les **comissions de matriculació permanents** tenen continuïtat en els anys, definint unes condicions mínimes per a tots els centres sostinguts amb fons públics, hi ha una tendència compensadora en el desigual **repartiment** de l'alumnat estranger nouvingut.
- - Els centres que obren a través de les **Comunitats d'aprenentatge** veuen augmentar la seva participació interna, l'abast dels seus objectius educatius i, en alguns casos, millorar les seves perspectives de futur.
- - El testimoni de la cultura de la **participació** que, en ocasió d'algunes Jornades de la Federació de MRPs, hem pogut escoltar de boca de pares i mares de centres públics d'Euskadi o d'Ikastoles són un bon model.

4. Propostes de futur / Accions concretes

XXIIIa
ASSEMBLEA DELS MRP
Balaguer, 30-31 maig 2003

- - Augment de la **dotació econòmica per a educació**. Trencar amb la idea que la baixada d'impostos pot anar paral·lela a l'augment en la qualitat dels serveis. La millora d'aquests serveis suposa una aportació fiscal proporcionada a les possibilitats econòmiques de cadascú i comporta l'enfortiment efectiu de l'estat del benestar.
- - Argumentar i difondre (amb la participació dels mitjans de comunicació) el valor del **servei d'educació pública** com el que pot garantir l'assoliment dels objectius del nostre sistema educatiu d'una manera generalitzada, aplicant, si cal, les accions compensadores de desigualtats on faci més falta.

- - Revisar la correcta aplicació dels **concerts educatius** prenent com a referent el marc legal i les responsabilitats socials dels centres.
- - Desemascarar les **intencions reals** que s'amaguen darrera discursos segregadors que fan servir conceptes o "termes" progressistes. La **renovació pedagògica** ha de ser liderada pels Moviments.
- - La transmissió d'uns **valors** acordats pel sistema és tasca de tots els educadors i educadores; no es pot restringir a una àrea.
- - Qüestionar i oposar-se, si cal, a l'avenç de la impartició de la **religió** en els termes en què es planteja actualment. Canviar el terme "laïcisme" per "laïcitat".
- - Fomentar la **participació** de pares i mares, per una banda, i d'estudiants per l'altra, fent-los coresponsables de les decisions en matèria de planificació, avaluació i gestió en temes rellevants. Arribar a una representació més equilibrada dels diferents sectors en els òrgans de representació. Posar en marxa o mantenir aquelles modalitats de gestió i/o nomenament participatius que no estan explícitament prohibits per llei i que es basen en la cultura participativa. Treballar decididament la cultura de la participació amb els nostres alumnes en totes les etapes educatives.
- - Augmentar l'**autonomia** dels centres, dotant-los de més atribucions en matèria de gestió de recursos adaptats al seu projecte educatiu. Lligant la gestió democràtica a participació de la comunitat educativa. Fent que l'autonomia afavoreixi, també, que qui més necessita, més tingui i, per tant, ajudi a compensar desigualtats.
- - Que la **dotació humana** dels centres es faci d'una forma adaptada a les necessitats de cada centre. Que la previsió de plantilla per a un centre no es tanqui la primavera anterior a l'inici d'un curs; que es puguin fer els ajustaments necessaris quan, a mig curs, l'augment en l'alumnat o les necessitats de professorat obliguin a fer efectiu el nomenament de nous docents en un centre.
- - Equilibrar l'**oferta horària** dels centres públics i dels centres privats. Plantejar-se la flexibilitat dels horaris per als alumnes més grans, també.
- - En la conciliació de la vida familiar i laboral, pensar en les **necessitats educatives** que han de cobrir les activitats **d'educació no formal**, a més de les necessitats socials. Que les activitats no lectives i d'educació no formal es plantegin, també, la **igualtat d'oportunitats**; difícilment poden respondre a una funció social si es plantegen estrictament com a negoci.
- - Definir el nostre **model d'Escola bressol**, des del punt de vista organitzatiu, de titularitat, de gestió, de costos, perfil professional i titulacions, ... Propiciar la posada en marxa d'escoles bressol públiques per atendre la creixent demanda de places de qualitat.
- - Que l'oferta de **formació professional** s'adeqüi a les especificitats de cada territori, i en les comarques poc poblades rebaixar la ratio d'alumnes encara que no resulti rendible, per possibilitar un mínim d'oferta formativa. Els cicles de grau mitjà han de donar opció als de grau superior. S'haurien de suprimir els cicles de grau mitjà de només un any. Portar la formació continuada als centres, també.

CURRÍCULUM

a) La societat del coneixement

Les noves necessitats que té la societat obliguen el sistema educatiu a adequar els currículums als requeriments emergents. Però també cal tenir en compte, alhora de definir el que pertoca a l'educació formal, la contribució que fa i que pot fer l'educació no formal a la formació de la nova ciutadania. Sense deixar *l'aprendre a aprendre* hem d'ensenyar a traduir la informació en coneixement.

b) Autonomia curricular.

Per aconseguir la implicació de la comunitat, i en especial de l'alumnat, en la pròpia formació cal acostar la concreció del currículum als propis interessats. Hi ha d'haver uns coneixements bàsics mínims, però cada comunitat, cada centre i cada alumne ha de poder prendre decisions sobre una ampla franja de continguts variables que li facilitin el fer-se responsable de la pròpia formació.

c) Coneixement interdisciplinar

La fragmentació dels coneixements en disciplines lligades a tradicions acadèmiques té poc sentit en una societat que avança per la interdisciplinarietat. Cal superar els debats corporatius, les actuals acotacions de les àrees instrumentals i les visions caducades de les àrees disciplinars, per donar als coneixements que s'imparteixen un caràcter més actual, vigent des del punt de vista científic.

d) Capacitats bàsiques, continguts bàsics, objectius d'etapa.

L'aprendre a ser, aprendre a fer, aprendre a conèixer i aprendre a conviure s'ha de traduir en uns objectius clars per als responsables de dissenyar les tasques d'aprenentatge. En aquest moments, el garbuix que hi ha entre les diverses definicions de què cal ensenyar no faciliten la tasca de seqüenciació dels continguts. Davant la confusió, es recau en el que és més tradicional, atorgar als conceptes un pes que torna a engolir els continguts procedimentals i actitudinals.

e) La comunicació i les emocions

Per aconseguir el màxim desenvolupament de cadascun dels membres de la nostra comunitat cal tenir en compte totes les capacitats intel·lectuals, les diverses intel·ligències, i també totes aquelles habilitats socials que ens permetran ser més solidaris i feliços.

f) Laïcisme.

La metodologia científica ha d'estar en la base de tots els coneixements que s'imparteixen dins de l'ensenyament formal. L'adoctrinament en ideologies o religions concretes ha d'estar fora dels centres educatius. Això, però, no treu que no calgui donar a conèixer les diverses cosmovisions presents en un món globalitzat. L'educació en valors, prenent com a referent comú els drets humans, és un puntal de l'educació però això no té res a veure amb la catequesi, que mai s'hauria de fer dins de les parets d'una escola, per com pot ser de contradictori amb la funció que correspon a un centre educatiu.

GRUP DE PROFESSORAT

1.

Elements de diagnòstic

- La formació permanent que fan els mestres, sovint no reverteix en una millora pedagògica del centre.
- La formació a nivell de tot el centre és bona però no n'hi ha prou. Els canvis a la societat són molt ràpids i l'escola és de resposta lenta. Això crea sensacions d'angoixa.

- En la formació inicial no es té en compte tot el sector d'alumnes nou vinguts. Els futurs mestres no reben cap formació específica er tractar aquestes i altres problemàtiques que es viuen en el dia a dia de les escoles.
- Es constata un trencament entre la formació universitària i la continuada.
- La preparació científica i específica dels docents en cada àrea de coneixement no és la millor ni està actualitzada. Aquesta diferència és molt accentuada en l'ensenyament secundari.
- Ara per ara la Universitat és solament un model de transmissió de coneixements i no un model de transmissió educativa.
- Els nens i nenes, ara aprenen de manera diferent, en general tenen altres interessos.
- El rol de mestre hauria d'haver canviat i la major part dels docents encara no ens hi hem adaptat.
- Falta temps per poder reflexionar i donar respostes.
- Realment hi ha tantes diferències entre el paper de mestre d'avui i el de fa uns trenta anys...?
- Pot ser encara no es té prou en compte tot el paper de les emocions en el fet d'educar.
- Des de la societat hi ha la voluntat i el requeriment que l'educació és generalitzi. Hi ha dificultats per portar-ho a terme.
- Sovint es fa difícil trencar les inèrcies d'algunes escoles.
- Hi ha mancances en la coordinació dels serveis interns i externs en els centres.
- Es constaten diferències i desigualtats entre la possibilitat d'oferir alguns serveis des de l'escola concertada i la pública.

2. Elements de discussió/noves preguntes

- Quin ha de ser el nou paper del mestre?
- Què està passant a les escoles?
- Com cal adaptar-se als canvis?
- Seria important anar construint espais en els que es puguin viure models de formació vivencials?
- Com es pot incidir en el coneixement tenint en compte les emocions?
- Caldria cercar respostes als temes que ens interessen fent reflexió de la pròpia pràctica i partint del bagatge d'experiències i no Sempre acudint a "l'expert" ?
- Com ajustar els papers de cada un dels agents educadors que intervenen en un centre?
- Què falta perquè tot canviï?

3. Experiències

- Participació de mestres d'escola rural en un curs d'extensió universitària en la UB.
- Comunitats d'aprenentatge
- Treball pedagògic amb parelles de mestres. Universitat de Lleida

4. Propostes de futur

- Cal que els mestres es preparin pels reptes que apareixen i per les feines que se'ls encomana. El mestre no és un instructor és un coeducador.
- Cal una nova forma d'ensenyar per adaptar-nos a les necessitats que cal preveure.
- És necessari crear i reivindicar espais de parada per reflexionar
- Es planteja la possibilitat d'haver en cada centre la figura d'un mediador que pugui escoltar i amb qui poder parlar
- Potser algun curs sigui necessari deixar la formació per cercar mecanismes o fets concrets per "aglutinar" el claustre...
- Es demana que la formació atengui tots els àmbits en què els mestres treballin: docència, gestió, administració, atenció famílies
- Es veu la necessitat de tenir com a mestres, millor formació pedagògica i psicopedagògica. Cal que això es tingui en compte en la formació inicial de mestres.
- Formació lligada a la innovació/investigació.

- Model d'educació vinculada al propi territori
- Cal un canvi general en l'accés a la funció pública...
- Promocions, reconeixement de la pròpia feina: Promocions verticals, horitzontals?
- Possibilitat de fer serveis esporàdics fora del centre, relacionats amb la pròpia tasca de fer de mestre, de forma legal.
- Treballar per aconseguir més coordinació entre tots els agents educatius que intervenen en el centre.
- Possibilitar la implicació d'altres agents educatius en un projecte comú.

GRUP DE RENOVACIÓ PEDAGÒGICA

1. Elements de diagnòstic

- Ens costa sumar altres professionals de l'Educació, sobretot mestres joves.
- Es produeixen moments de desconfiança i a vegades fins i tot de desacord entre els diferents sectors: pares i mestres, entre MRP i sindicats...
- Aparició de nous col·lectius: monitors de menjador, d'esplai...
- Reconeixement de la importància del treball en els territoris.
- Dificultats en les reunions Escoles-AMPES : horaris, pares i mares usuaris de servei, manca de vies de diàleg...
- Problemes per a trobar gent per a renovar Juntes.
- Obsessió per a elaborar documents. Manca de seguiment de projectes.
- Política educativa. Madrid no ho podrà imposar tot. La concreció de la Generalitat abans de la LOCE tampoc ha estat positiva

2. Elements de discussió / Noves preguntes

- El nostre llenguatge : Com fer arribar el missatge a la comunitat educativa ?
- conflicte generacional?
- Llibres de text. Trencar la dinàmica de negoci que s'ha muntat a les AMPES amb els llibres de text.
- Nosaltres i els claustrats de les nostres escoles. Ocupar càrrecs directius?

3.

Experiències

- Participació de mestres d'Escola Rural en un curs d'extensió universitària a la UB
- Consell d'alumnes.
 - Incorporació d'estudiants de magisteri a un Grup de mestres, sense pagar quota el primer any.

4. Propostes de futur

- Entendre la feina de mestre com la d'un arquitecte, no com la d'un manobre.
- Acostament entre les Escoles de formació del Professorat i els MRPs.
- Importància del treball dels Moviments al Territori.
- Buscar convenis amb la Universitat per a donar a conèixer el Moviments.
- Actuació territorial davant un problema concret.
- Facilitar als mestres nous el coneixement de l'entorn.
- Lligams amb els Ajuntaments. Col·laboració que facilita conèixer els altres col·lectius educadors.

Revista Recapte 2004- número 22

La Junta Coordinadora del Moviment de Mestres demana la vostra col·laboració a la revista "Recapte" de l'any 2004.

Dossier dedicat a la temàtica:

literatura tradicional a les Terres de l'Ebre

- rondalles
- mites
- llegendes
- relats sobre experiències reals
- acudits
- fórmules
- cançons

El número també està obert a tota mena de col·laboracions, experiències, opinions, reflexions pedagògiques, ressenyes de llibres, guies de lectura, itineraris, participació dels centres de les nostres comarques al Fòrum 2004...

Us preguem que manifesteu al més aviat possible la vostra intenció de col·laborar, comunicant-nos el títol de l'article i un brevíssim resum.

Les col·laboracions es poden enviar (còpia paper i disquet en format Word o RTF) a la seu del Moviment de Mestres, Camí de Betània, 5 de Tortosa.

També per correu electrònic a mrpte@tinet.org o tcamacho@pie.xtec.es

Recordem que la nostra revista té ISSN i que els articles es poden presentar com a mèrits acadèmics als actes administratius que així ho permeten.

Data límit de presentació de les col·laboracions: 19 d'abril de 2004.

Un cop rebudes les aportacions, serà el Consell de Redacció de la revista qui decidirà la inclusió dels articles i/o materials presentats, basant-se en la qualitat i disponibilitat d'espai de la revista. Depenent dels recursos econòmics es podrà optar per la publicació electrònica de la revista, la qual complirà els requisits legals pertinents.

Estem molt agraïts per la vostra col·laboració, i restem a la vostra disposició per a qualsevol consulta o aclariment.

Us desitgem molta pau i felicitat. MRP

FÒRUM SOCIAL EDUCACIÓ A CATALUNYA

- **Conferències:** Una conferència central per cada eix, amb varis ponents, per donar un marc teòric de cada gran tema.
- **Seminaris:** Vinculats a algun eix. A proposta i realització de les diferents organitzacions i des dels diferents àmbits. Introducció del tema pels organitzadors/es i debat posterior. Resum a ser possible.
- **Tallers:** Intercanvi d'experiències, temes concrets. A proposta i realització de grups i col·lectius. Discussió i resum a ser possible.
- **Assemblea final:** Aprovació document i cloenda. (Manifestació)

CALENDARI FÒRUM SOCIAL EDUCACIÓ

10 u 11 Desembre Assemblea general

Fins al 31 gener 2004 Recollida de signatures de convocants al Fòrum

Objectiu:

- 200 entitats (ateneus, cultura popular, fundacions, institucions, ONGs, organitzacions veïnals i ciutadanes...)
- 500 personalitats (cantants, actors/actrius, músics, escriptors, periodistes, professionals, món universitari, sindicalistes, regidors, esportistes, artistes plàstics)
- Món educatiu (Consells escolars de centre, Juntes de directors, professorat de tots els nivells educatius)
- Món del lleure i l'educació no formal.
- Persones individuals

1a. setmana de febrer Roda de premsa Convocatòria Fòrum:

- Data
- Àmbits de debat
- Signatures recollides
- Crida a participació

Tot el mes de febrer Recollida de adhesions institucionals No convocarien, però donarien suport al Fòrum (logístic, econòmic, etc.) (Fundacions, diputacions, Consells comarcals i Ajuntaments)

Finals de febrer (abans de la campanya electoral estatal) Presentació Pública Acte públic (Palau de la Música o Paraninfo?)

Març-Juny Extensió i presentacions locals

Març-Juny Organització i Finançament del Fòrum Espais

Ponents i conferencians

Seminaris i Tallers

Març-Juny Recollida de propostes sobre tallers i seminaris

(organitzats per les diferents organitzacions i/o grups) i formes concretes de col·laboració.

Setembre-October Inscripcions

Perfilar aspectes organitzatius i financers

jornades Escoles 3-12

Data prevista per a la celebració de les V jornades (*centralitzades*).

Per motius d'organització ha calgut canviar les dates inicialment acordades.

Les noves dates previstes són:

12 i 13 de març del 2004

i el lloc:

Avinguda de les Drassanes, 1 i 3 de Barcelona,
a les instal·lacions del Museu Marítim i de l'A.M.Rosa Sensat

correu electrònic mrpte@tinet.org WEB <http://www.tinet.org/~mrpte>

Domicili social Moviment de Mestres: Camí de Betània, 5. 43500 Tortosa